

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Mfv.III.10.337/2013/4.szám

A Kúria a dr. Végh Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Végh József ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Horváth A. László ügyvéd által képviselt Megyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Szakigazgatási Szerve alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 1.M.433/2012. szám alatt indított és a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. február 8-án kelt 1.M.433/2012/8. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.433/2012/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 15.000 (tizenötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

I n d o k o l á s

Az alperes a 2012. július 9-én kelt határozatával - a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 16. § (1) és (3) bekezdései, valamint 4. §

u) pontja alkalmazásával azért utasította el a németországi lakóhellyel és magyarországi tartózkodási hellyel rendelkező, 2005. december 2-ától öregségi nyugdíjresz ellátásban részesülő felperes egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság megállapítása igénybejelentését, mert a felperes nem minősül belföldinek. E határozatot a másodfokú társadalombiztosítási szerv - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A munkaügyi bíróság a felperes keresetét, amely a társadalombiztosítási határozat hatályon kívül helyezésére és az alperes új eljárásra kötelezésére irányult, elutasította. Az ítéleti tényállás szerint a felperes Németországban és Magyarországon öregségi nyugdíjban részesül, lakóhelye külföldön (Németországban) van, Magyarországon tartózkodási hellyel rendelkezik. A felperes 2009-ben - a német biztosító (AOK) nyilatkozata alapján, amely szerint 2009. március 1-jétől az igazolás visszavonásáig a német biztosítót terhelik az egészségbiztosítási ellátási költségek - Magyarországon TAJ-kártyát kapott, ezt követően azonban a felperes a németországi biztosítást megszüntette. A 2012. május 23-i igénybejelentés elutasításáról a társadalombiztosítási szervek a Tbj. 16. § (1) bekezdés b) pontja, (3) bekezdése és 4. § u) pontja alapján jogszerűen határoztak, mert az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság egyik feltétele, a magyarországi bejelentett lakóhely hiányában nem teljesült.

A jogerős ítélet ellen a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel, amelyben annak hatályon kívül helyezését és a munkaügyi bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára való utasítását kérte a Tbj. 16. § (1) és (3) bekezdései, valamint a Pp. 78. §-a megsértésére hivatkozva.

Előadta, hogy az alperes jogelődje 2009 áprilisában három együttes feltételhez, nevezetesen Magyarországon nyugdíjban részesüléshez, bejelentett lakcímhez és a német biztosítótól származó, az ottani biztosítás megszűnését tartalmazó igazoláshoz kötötte a TAJ-kártya igénylést, amely feltételek teljesítése után a TAJ-kártyát kiállították. Ezzel összefüggésben kifogásolta, hogy a munkaügyi bíróság megalapozatlanul rögzítette ítéletében, hogy 2012. május 23-án kérte az „eredeti állapot” helyreállítását és az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultsága megállapítását, mivel a TAJ-kártya kiállításától számított másfél év elteltével szembesült az egészségbiztosítási jogviszonya megszüntetéséről.

Sérelmezte a jogerős ítélet azon megállapítását is, miszerint a társadalombiztosítási határozatok felülvizsgálata iránti perekben a bírósági felülvizsgálat kizárólag a határozatok jogszerűségének vizsgálatára irányulhat, a jogszerűség vizsgálata ugyanis magában foglalja a határozat alapját képező eljárás jogszerűségének vizsgálatát is. Érvelése szerint olyan határozat alapját képező

eljárás, amelyben az ügyfél a társadalombiztosítási szerv tájékoztatása alapján a jogszabály által előírt feltételeket teljesíti, annak révén jogviszonyt létesít, amelyet később a társadalombiztosítási szerv csupán a jogszabály-értelmezés változására tekintettel, az ügyfél tájékoztatása nélkül, ezzel kárt is okozva, megszüntet, nem lehet jogszerű.

A felperes e körben hivatkozott arra is, hogy a kért igazolás a perrel szorosan összefüggő kérdés, mert a jogviszony megszűnéséről való értesítés esetén intézkedhetett volna a német biztosítónál a biztosítási jogviszony helyreállításáról. A felperes kiemelte, hogy a jogszabályi hivatkozás helytállósága még „teheti a határozatot jogszabálysértővé”, a Tbj. 16. § (1) bekezdése és 4. §-a pedig, amelynek alkalmazásával az alperes az egészségbiztosítási jogviszony fennállását korábban megállapította, nem változott, így arra a megszüntetést az alperes nem alapíthatta.

A felperes szerint a bíróság jogszabálysértően kötelezte a német nyelvű dokumentum alperes által elvégeztetett magyar nyelvre való lefordítása költségének viselésére is, a dokumentum magyar nyelvű fordítását ugyanis a felperes a tárgyaláson csatolta, ezért az indokolatlanul felmerült költség megfizetésére nem köteles.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását és a felperes költségekben való marasztalását kérte. Előadta, hogy a felperes részére 2005. december 2-ától öregségi nyugdíjresz, 2009. január 1-jétől „német” öregségi nyugdíj lett megállapítva és folyósítva, magyarországi címe 2009. március 30-tól tartózkodási helyként van nyilvántartva, ezért esetében a Tbj. 16. § (1) és (3) bekezdésében írt feltételek közül a belföldinek minősülés, amelyet a Tbj. 4. § u) pontja és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 5. § (2)-(3) bekezdései alapján kell vizsgálni, nem teljesült.

Az alperes szerint a munkaügyi bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperes 2009 áprilisában azért kapott TAJ-kártyát, mert kérelmében egyidejűleg csatolta az AOK német biztosító által kiállított, ilyen esetekre használatos E-121-es jelű, a németországi biztosítás fennállását igazoló nyomtatványt, amely szerint a német biztosító 2009. március 1-jétől az igazolás visszavonásáig vállalta a felperes által Magyarországon igénybe vett egészségbiztosítási ellátás költségeit. Mivel a felperes utóbb - az alperes által nem ismert ok miatt - a németországi biztosítási jogviszonyát visszamenőleges hatállyal megszüntette, amely tényről a magyar hatóságok a német biztosító megkeresésre adott válaszából csupán 2011. augusztusban értesültek hivatalosan, továbbá mert 2010. május 1-jétől Magyarországon is hatályba lépett a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004. EK rendelet

(Rendelet), amelynek alapján az OEP által bevezetett jogosultságszűrő program alkalmazásával a felperes TAJ száma érvénytelenítésre került, magyarországi lakóhely hiányában egészségbiztosításra nem volt jogosult. Az alperes - álláspontja alátámasztására - utalt a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) 8/A. § (1) bekezdésére és a Rendelet 23. cikkére is, amelynek alapján a nyugdíjasok és családtagjaik a lakóhely szerinti tagállam intézményétől, annak költségére jogosultak a természetbeni ellátásokra. Az alperes előadta, hogy a nagyszámú ügyfelet érintő változásról az OEP az okmányirodákon keresztül küldött értesítéseket, végül hivatkozott arra is, hogy a felperesnek a németországi biztosítónál fennállt biztosítása visszamenőleges megszüntetése miatt igazolást sem lehet kiadni arról, hogy 2009. április 20-tól Magyarországon biztosítása volt; mindezek alapján pedig a felperes alaptalanul állította felülvizsgálati kérelmében, hogy mindent megtett az előírt jogszabályi feltételek teljesülése érdekében.

Az alperes a perköltségre vonatkozó ítéleti rendelkezésre vonatkozó felperesi kifogás kapcsán előadta, hogy a német nyelven kiállított E-121-es jelű nyomtatvány hiteles fordítását a felperes tárgyaláson tett azon nyilatkozata indokolta, miszerint a TAJ-kártya igénylésekor a németországi biztosítási jogviszony fennállásának hiányát kellett igazolnia. Mivel ez az állítás - a hiteles fordításból kitűnően - ellentétes volt a német nyelvű dokumentumban foglaltakkal, a fordítással felmerült költség (amely a bíróság rendelkezése folytán merült fel az alperesnél) felperes általi megtérítésére vonatkozó ítéleti rendelkezés is jogszerű.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet - a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján - tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdésében meghatározott keretek között vizsgálta felül.

A Tbj. 16. § (1) bekezdés b) pontja szerint „egészségügyi szolgáltatásra jogosult - az e törvény szerinti biztosított, illetőleg a 13. § szerint egészségügyi szolgáltatásra jogosult személyeken túl - az, aki a 14. § (3) bekezdése alapján saját jogú nyugdíjban (...) részesül”.

A Tbj. 16. § (3) bekezdése az (1) bekezdés egyes pontjai, köztük a b) pont esetében az egészségügyi szolgáltatásra jogosultság további feltételeként írja elő, hogy az érintett személy belföldinek minősüljön.

A belföldi fogalmát a Tbj. alkalmazásában a 4. § u) pontja határozza meg, eszerint belföldinek minősül

1. Magyarország területén a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény (Ptv.) szerint bejelentett lakóhellyel rendelkező magyar állampolgár, a bevándorolt és a letelepedett jogállású, valamint a menekültként elismert személy

2. a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó személy, aki a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodás jogát Magyarország területén gyakorolja és a Ptv. szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik, valamint

3. a hontalan.

A felülvizsgálati kérelemben előadott kifogások a Tbj. fenti rendelkezései munkaügyi bíróság általi értelmezésének helytálló voltát nem alkalmasak megcáfolni. A felperes a perben felülvizsgálni kért társadalombiztosítási határozatok és a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát a Tbj. hivatkozott rendelkezéseivel össze nem függő okokkal (a TAJ-kártya igénylésekor történt téves tájékoztatás, a biztosítási jogviszonya megszűnéséről való tájékoztatás elmaradása) kívánta alátámasztani. A munkaügyi bíróság ítéletében helytállóan rögzítette, hogy a közigazgatási (társadalombiztosítási) határozat felülvizsgálata során kizárólag a határozatok jogszerűségét vizsgálja, olyan jogszabályi rendelkezés megsértésére pedig, amelynek alapján az alperes a biztosítási jogviszonynak a perbeli okból történő megszűnéséről a felperest köteles lett volna tájékoztatni, a felperes sem hivatkozott.

Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet a felperes által felhozott okok miatt nem áll ellentétben a Tbj. 16. § (1) bekezdés b) pontjával, (3) bekezdésével és a (3) bekezdés u) pontjával sem.

A Pp. 78. § (1) bekezdése szerint a pernyertes fél költségeinek megfizetésére a pervesztes felet kell kötelezni; ez alól annyiban van helye kivételnek, amennyiben a 80-83. §-ok eltérően rendelkeznek, vagy a törvény egyéb kifejezett rendelkezése a költséget a per eldöntésétől függetlenül másnak a terhére rója.

Az alperes a perben az E-121 jelű nyomtatvány eredeti példányának hiteles fordítását annak igazolása érdekében csatolta, hogy a felperes - letagadva a TAJ-igénye beterjesztésekor leadott nyomtatvány tényleges tartalmát - valótlanul állította, hogy a nyomtatvánnyal a németországi biztosítása alperes által kért fenn nem állását igazolta. A hiteles fordítás - a felperes 2009. január 1-től öregségi nyugdíjban részesülése mellett - azt igazolta, hogy 2009. március 1-től természetbeni egészségbiztosítási ellátásra jogosult, amelynek költségei az igazolás visszavonásáig AOK

biztosítót terhelik. Mivel a fenti tény - fordítási költséget keletkeztető - tisztázása a perben vitás egyik kérdés eldöntéséhez szükséges volt, a fordítás pedig az alperes előadását támasztotta alá, a munkaügyi bíróság a Pp. fenti rendelkezése megsértése nélkül kötelezte a felperest az ezzel kapcsolatban felmerült költségek megfizetésére.

Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet a felperes által felhívott jogszabályokat nem sérti, ezért azt - a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával - hatályában fenntartotta.

A felperes az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségei megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás illetékéről az Ebtv. 75/A. §-a alapján határozott.

Budapest, 2014. május 19.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

kúriai tisztviselő